

Asia: VN/32318/2023

Kansallinen mineraalistrategia

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle kansalliseksi mineraalistrategiaksi

Keskuskauppakamari pitää valmisteltua mineraalistrategiaa tasapainoisena kokonaisuutena ja tukee strategiassa asetettua visiota Suomesta mineraalien kestävän ja vastuullisen hyödyntämisen edelläkävijänä, kumppanina ja kehittäjänä.

Strategiassa tunnistetaan hyvin Suomen muuttunut toimintaympäristö, joka vaikuttaa mineraalien tarpeeseen ja saatavuuteen. COVID-pandemia, Venäjän hyökkäyssota ja sen käynnistämä energiakriisi, geopoliittiset jännitteet ja kiristynyt kansainvälinen kilpailu korostavat raaka-aineiden saatavuuden merkitystä sekä Suomen että Euroopan kannalta.

On myös hyvä, että neitseellisten kaivannaisten lisäksi strategia tunnistaa kierrätysraaka-aineiden sekä uusiutuvien biopohjaisten materiaalien merkityksen.

Keskuskauppakamari pitää luonnoksessa kuvattua toimenpidekokonaisuutta kannatettavana mineraalistrategian vision toteuttamiseksi. Niiden lisäksi Keskuskauppakamari esittää kolmea toimenpidettä strategian täydentämiseksi.

6.1. Mineraalisektorista kasvua ja arvonlisää

Uusi toimenpide: Vahvistetaan kaivos- ja louhintakoneiden ja -laitteiden roolia ja kehitystä osana Suomen mineraaliklusteria

Perustelu: Suomessa toimii useita teknologia- ja konepajayrityksiä, jotka kehittävät kaivosteollisuudessa käytettäviä koneita ja laitteita. Esimerkiksi sähkökäyttöiset kaivoskoneet lisäävät sekä työturvallisuutta että vähentävät kaivostoiminnan päästöjä ja niillä on merkittävä vientipotentiaali. Toimenpiteen mukaan ottaminen nostaisi työkoneiden merkitystä osana mineraaliklusteria vahvemmin esiin strategiassa.

6.2 Vastuullisesti kaikilla kestävyden alueilla

Uusi toimenpide: Selvitetään ja otetaan käyttöön hiilidioksidin mineralisoinnin mahdollisuudet Suomessa

Perustelu: Hiilidioksidin sitominen esimerkiksi kaivosten sivukiveen luonnollista rapautumista nopeuttamalla (mineralisointi) on yksi tapa poistaa hiilidioksidia pysyvästi ilmakehästä. VTT:n ”Outlook of CO₂ logistics in Finland for CCUS” -raportin (2024) mukaan Suomessa on mineralisointiin sopivia kohteita erityisesti Keski- ja Pohjois-Suomessa.

Suomessa on runsas bioperäisen hiilidioksidin saatavuus metsäteollisuudesta ja lämpölaitoksista, mutta ei tällä hetkellä mahdollisuutta hiilidioksidin varastointiin. Pysyvien hiilidioksidin poistojen luomisen edellytys on siten hiilidioksidin kuljetus Suomesta Tanskan tai Norjan alueella Pohjanmerellä sijaitseviin varastoihin. Kotimaisen varastointimahdollisuuden käyttöönotto vahvistaisi merkittävästi hiilidioksidin talteenoton arvoketjua Suomessa ja tukisi Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

6.3 Osaaminen ja TKI-toiminta menestyksen lähteinä

Uusi toimenpide: Edistetään valtion tutkimuslaitosten innovaatioiden kaupallistamista ja skaalaamista esimerkiksi laajentamalla valtion tutkimusorganisaatioiden mahdollisuuksia synnyttää spinoff-yhtiöitä.

Perustelu: Toimenpide perustuu VTT:n toimivaan malliin, jossa organisaation puitteissa tehtyä tutkimusta on kaupallistettu luovuttamalla omistusosuutta vastaan IPR-oikeuksia uudelle yhtiölle. Vastaava toimintamalli tulisi laajentaa myös muihin valtion tutkimusorganisaatioihin. Mineraalistrategian yhteydessä tämä koskee erityisesti GTK:ta, mutta myös esimerkiksi Luke ja Syke voivat kehittää kaivostoimintaan, mineraaleihin ja materiaaleihin liittyviä kaupallisesti hyödynnettäviä innovaatioita.

Keskuskauppakamari on tehnyt vastaavan esityksen myös teollisuuspoliittisen strategian valmistelussa koskien laajasti valtion tutkimuslaitoksia.

Säkkinen Teppo
Keskuskauppakamari